

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI ¹⁾

z dnia ..... 2008 r.

**w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania
do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów
Wiejskich na lata 2007 – 2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe kryteria i sposób wyboru lokalnej grupy działania, zwanej dalej „LGD”, do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zwanego dalej „Programem”, w tym szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa, o której mowa w art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, zwanej dalej „ustawą”.

§ 2. 1. Do realizacji lokalnej strategii rozwoju, zwanej dalej „LSR”, może być wybrana LGD, jeżeli:

- 1) wszystkie gminy, których obszar jest objęty opracowaną przez nią LSR, są:
  - a) jej członkami i nie są członkami innych LGD, które ubiegają się o wybór do realizacji LSR w ramach Programu,
  - b) podmiotami, które zobowiązały się do współpracy z LGD w zakresie realizacji LSR (partnerami), i nie są partnerami innych LGD, które ubiegają się o wybór do realizacji LSR w ramach Programu – w przypadku LGD będących fundacjami, którym przyznano dofinansowanie w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja

---

¹⁾ Minister właściwy do spraw rozwoju wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” w zakresie działania „Pilotażowy Program Leader+” w ramach schematu II;

2) jej członkami lub partnerami są podmioty sektora:

- a) publicznego, na który składają się w szczególności gminy, powiaty, państwowe szkoły wyższe, jednostki badawczo-rozwojowe, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, państwowe lub samorządowe instytucje kultury, państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych przepisów w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek handlowych,
- b) społecznego, na który składają się w szczególności osoby fizyczne działające na rzecz rozwoju obszaru objętego LSR, związki zawodowe, organizacje społeczno-zawodowe rolników, stowarzyszenia, ruchy obywatelskie, inne dobrowolne zrzeszenia oraz fundacje z obszaru objętego LSR oraz
- c) gospodarczego, na który składają się przedsiębiorcy;

3) co najmniej 50% składu rady lub innego organu LGD, do którego wyłącznej właściwości należy wybór operacji zgodnie z art. 62 ust. 4 rozporządzenia nr 1698/2005, zwanych dalej „organem decyzyjnym”, stanowią przedstawiciele podmiotów sektora gospodarczego i społecznego;

4) zarząd LGD nie jest organem decyzyjnym;

5) obszar objęty opracowaną przez nią LSR:

- a) jest spójny,
- b) obejmuje gminy wiejskie lub miejsko-wiejskie, z wyłączeniem miast powyżej 20 tys. mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, lub gminy miejskie nie większe niż 5 tys. mieszkańców zameldowanych na pobyt stały,
- c) obejmuje co najmniej 10 tys. i nie więcej niż 150 tys. mieszkańców zameldowanych na pobyt stały;

6) treść LSR odpowiada zakresowi określonemu w załączniku nr 1 do rozporządzenia i jest przedstawiona w formie określonej w tym załączniku;

7) wysokość środków przewidzianych na:

- a) wdrażanie LSR wynosi nie więcej niż iloczyn liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na obszarze objętym LSR w dniu 31 grudnia 2006 r. zgodnie z wynikowymi informacjami statystycznymi

ogłoszonymi w wydawnictwach Głównego Urzędu Statystycznego i kwoty 132 zł, z tym że na każdy z rodzajów operacji wymienionych w art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy jest przewidziane co najmniej 10% tych środków,

b) wdrażanie projektów współpracy wynosi nie więcej niż iloczyn liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na obszarze objętym LSR w dniu 31 grudnia 2006 r. zgodnie z wynikowymi informacjami statystycznymi ogłoszonymi w wydawnictwach Głównego Urzędu Statystycznego i kwoty 4 zł,

c) funkcjonowanie lokalnej grupy działania wynosi nie więcej niż iloczyn liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na obszarze objętym LSR w dniu 31 grudnia 2006 r. zgodnie z wynikowymi informacjami statystycznymi ogłoszonymi w wydawnictwach Głównego Urzędu Statystycznego i kwoty 33 zł;

8) uzyskała co najmniej:

a) 60% maksymalnej liczby punktów w ramach oceny LGD,

b) 50% maksymalnej liczby punktów w ramach oceny LSR

- dokonanej na podstawie kryteriów określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, chyba że nie uzyskała co najmniej 50% punktów w zakresie kryteriów oceny LGD określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia w ust. 1 pkt 5 lub 6.

2. Wyboru LGD do realizacji opracowanej przez nią LSR dokonuje się według liczby uzyskanych punktów w ramach oceny, o której mowa w ust. 1 pkt 8, w ramach dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR w danym województwie.

§ 3. 1. Zarząd województwa, po przeprowadzeniu co najmniej jednej ogólnodostępnej konferencji na temat podejścia Leader, ogłasza konkurs na wybór LGD do realizacji LSR, po uzgodnieniu z instytucją zarządzającą terminu składania wniosków o wybór LGD do realizacji LSR, zwanych dalej „wnioskami”.

2. Konkurs na wybór LGD do realizacji LSR ogłasza się nie częściej niż dwukrotnie w okresie wdrażania Programu.

3. Ogłoszenie o konkursie na wybór LGD do realizacji LSR zawiera w szczególności wskazanie:

1) terminu, w którym można składać wnioski, nie dłuższego niż 30 dni;

2) miejsca składania wniosków;

- 3) trybu i formy składania wniosków;
- 4) dokumentów, jakie należy dołączyć do wniosku;
- 5) wysokości dostępnych środków na realizację LSR w danym województwie.

4. Ogłoszenie o konkursie na wybór LGD do realizacji LSR umieszcza się w urzędzie marszałkowskim oraz zamieszcza się na stronie internetowej samorządu województwa oraz w prasie o zasięgu regionalnym lub ogólnokrajowym co najmniej 30 dni przed rozpoczęciem terminu składania wniosków.

§ 4. 1. Wnioskodawca składa wniosek bezpośrednio w urzędzie marszałkowskim samorządu województwa, na obszarze którego znajduje się siedziba LGD, w terminie określonym w ogłoszeniu o konkursie na wybór LGD do realizacji LSR.

2. Wniosek można również złożyć za pomocą poczty kurierskiej lub przesyłką poleconą.

3. Termin złożenia wniosku uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem wniosek:

- 1) nadano przesyłką kurierską – w przypadku złożenia wniosku za pomocą poczty kurierskiej albo
- 2) nadano w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego – w przypadku złożenia wniosku przesyłką poleconą.

4. Z chwilą złożenia wniosku zarząd województwa wydaje potwierdzenie jego złożenia, zawierające datę wpływu, opatrzone pieczęcią samorządu województwa oraz podpisane przez osobę przyjmującą ten wniosek.

§ 5. 1. Wniosek składa się na formularzu udostępnionym przez zarząd województwa.

2. Zarząd województwa udostępnia formularz wniosku nie później niż w dniu ogłoszenia o konkursie na wybór LGD do realizacji LSR.

3. Formularz wniosku zawiera wykaz dokumentów, które powinny być dołączone do tego wniosku, oraz wzory oświadczeń.

§ 6. 1. Wniosek powinien zawierać oznaczenie wnioskodawcy i jego adresu oraz powinien być podpisany przez wnioskodawcę.

2. Wnioskodawca informuje zarząd województwa o wszelkich zmianach w zakresie danych objętych wnioskiem, niezwłocznie po ich zaistnieniu.

3. Do wniosku dołącza się LSR oraz dokumenty, o których mowa w § 5 ust. 3.

4. W przypadku gdy wniosek jest składany przez upoważnioną osobę, do wniosku dołącza się również dokument potwierdzający upoważnienie tej osoby przez wnioskodawcę.

§ 7. Zarząd województwa zamieszcza na stronie internetowej samorządu województwa listę LGD, które złożyły wnioski wraz z LSR, w terminie 14 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków.

§ 8. 1. Jeżeli wniosek został złożony po terminie lub nie zawiera oznaczenia wnioskodawcy, lub jego adresu i nie ma możliwości ustalenia tego adresu na podstawie posiadanych danych, lub nie został podpisany przez wnioskodawcę, lub nie dołączono do niego LSR, zarząd województwa pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

2. Jeżeli wniosek nie spełnia innych niż określone w ust. 1 wymagań, zarząd województwa wzywa wnioskodawcę, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że zachodzą nie budzące wątpliwości przesłanki wskazujące na niespełnianie warunków określonych w § 2 ust. 1 pkt 1 i 5.

3. Jeżeli wnioskodawca, pomimo wezwania do usunięcia braków, nie usunął w terminie:

- 1) żadnego z braków, zarząd województwa pozostawia wniosek bez rozpatrzenia;
- 2) wszystkich braków, zarząd województwa wzywa ponownie wnioskodawcę, w formie pisemnej, do usunięcia braków w terminie 21 dni od dnia doręczenia wezwania, chyba że zachodzą nie budzące wątpliwości przesłanki wskazujące na niespełnianie warunków określonych w § 2 ust. 1 pkt 1 i 5.

4. Jeżeli wnioskodawca, pomimo ponownego wezwania do usunięcia braków, nie usunął w terminie wszystkich braków, zarząd województwa pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

5. Zarząd województwa pozostawiając wniosek bez rozpatrzenia nie przeprowadza w stosunku do danego wnioskodawcy dalszego postępowania mającego na celu ustalenie spełniania warunków, o których mowa w § 2 ust. 1.

6. Zarząd województwa, w trakcie rozpatrywania wniosku, może wzywać wnioskodawcę, w formie pisemnej, do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów w określonym terminie.

§ 9. Wyboru LGD do realizacji LSR dokonuje się w terminie 3 miesięcy od dnia upływu terminu do składania wniosków.

§ 10. Po dokonaniu wyboru LGD do realizacji LSR zarząd województwa niezwłocznie zamieszcza na stronie internetowej samorządu województwa listę LGD w kolejności od tych, które uzyskały od najwyższej do najniższej liczby punktów w ramach oceny, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 8, wraz ze wskazaniem które z nich zostały wybrane do realizacji LSR oraz podaniem liczby uzyskanych punktów.

§ 11. 1. Zarząd województwa informuje LGD podlegającą ocenie, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 8, w formie pisemnej, o wyniku tej oceny i o wyniku wyboru LGD do realizacji LSR, w terminie 7 dni od dnia dokonania tego wyboru. Zarząd województwa podaje również uzasadnienie wyniku oceny.

2. W przypadku LGD wybranych do realizacji LSR zarząd województwa w informacji, o której mowa w ust. 1, wskazuje termin zawarcia umowy, o której mowa w art. 14 ust. 3 ustawy, zwanej dalej „umową”, oraz dołącza projekt tej umowy.

§ 12. 1. LGD może złożyć do zarządu województwa, w formie pisemnej, uzasadnione zastrzeżenie do wyniku oceny, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 8, w terminie 14 dni od dnia doręczenia informacji o wyniku oceny.

2. W przypadku złożenia uzasadnionych zastrzeżeń zarząd województwa ponownie dokonuje oceny, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 8, w terminie 30 dni od dnia otrzymania tych zastrzeżeń.

3. Jeżeli w ramach ponownie dokonanej oceny, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 8, LGD uzyska co najmniej taką samą liczbę punktów jak LGD, która uzyskała najniższą liczbę punktów spośród LGD wybranych do realizacji LSR, zarząd

województwa wybiera również tę LGD do realizacji LSR i aktualizuje listę wskazaną w § 10.

4. Zarząd województwa informuje LGD podlegającą ponownie ocenie, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 8, w formie pisemnej, o wyniku tej oceny i o wyniku wyboru LGD do realizacji LSR, w terminie 7 dni od dnia zakończenia tej oceny. Zarząd województwa podaje również uzasadnienie wyniku oceny.

§ 13. 1. Umowa jest zawierana pod rygorem nieważności w formie pisemnej na formularzu opracowanym przez zarząd województwa.

2. Umowa, oprócz maksymalnej wysokości środków na wdrażanie LSR oraz innych działań realizowanych w ramach podejścia Leader, zawiera w szczególności:

- 1) oznaczenie przedmiotu i stron umowy;
- 2) określenie warunków, terminu i miejsca realizacji LSR;
- 3) określenie warunków rozwiązania umowy;
- 4) zobowiązania LGD dotyczące:
  - a) rozpowszechniania założeń LSR,
  - b) rozpowszechniania informacji o zasadach przyznawania pomocy finansowej w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21 ustawy, w tym o warunkach i trybie jej przyznawania,
  - c) informowania o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy finansowej w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21 ustawy, w tym za pomocą Internetu,
  - d) sprawdzania zgodności operacji realizowanych w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21 ustawy, z LSR oraz wybierania operacji zgodnie z art. 62 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str. 1, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 1698/2005”,
  - e) umożliwienia przeprowadzania kontroli LGD w określonym zakresie do końca 2018 roku,
  - f) przechowywania dokumentów, o których mowa w § 6 ust. 3, do końca 2018 roku,

g) informowania zarządu województwa o okolicznościach mogących mieć wpływ na wykonanie umowy.

3. LSR stanowi załącznik do umowy.

4. Umowa jest nieważna w przypadkach określonych w Kodeksie cywilnym lub w przypadkach gdy sprzeciwia się przepisom rozporządzenia nr 1698/2005, lub przepisom Unii Europejskiej wydanym w trybie tego rozporządzenia.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Zakres LSR i forma przedstawienia jej treści

1. Charakterystyka LGD jako jednostki odpowiedzialnej za realizację LSR:

- 1) nazwa i status prawny LGD oraz data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego i numer w tym rejestrze;
- 2) opis procesu budowania partnerstwa;
- 3) charakterystyka członków LGD albo jej partnerów i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD;
- 4) struktura organu decyzyjnego;
- 5) zasady i procedury funkcjonowania organu decyzyjnego LGD;
- 6) kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego w formie załącznika do LSR podlegającego aktualizacji;
- 7) doświadczenie LGD i członków LGD albo jej partnerów w realizacji operacji w formie załącznika do LSR.

2. Opis obszaru objętego LSR wraz z uzasadnieniem jego wewnętrznej spójności (maksymalnie 20 stron):

- 1) wykaz gmin wchodzących w skład LGD;
- 2) uwarunkowania przestrzenne (mapa), geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe;
- 3) ocena społeczno - gospodarcza obszaru, w tym potencjału demograficznego i gospodarczego obszaru oraz poziomu aktywności społecznej;
- 4) specyfika obszaru.

3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR, wnioski wynikające z przeprowadzonej analizy.

4. Określenie celów ogólnych i szczegółowych LSR oraz wskazanie planowanych przedsięwzięć służących osiągnięciu poszczególnych celów

szczegółowych w ramach, których będą realizowane operacje, zwanych dalej „przedsięwzięciami”.

5. Określenie misji LGD.
6. Wykazanie spójności specyfiki obszaru z celami LSR.
7. Uzasadnienie podejścia zintegrowanego dla planowanych w ramach LSR przedsięwzięć.
8. Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla planowanych w ramach LSR przedsięwzięć.
9. Określenie procedury oceny zgodności operacji z LSR i wyboru operacji przez LGD w ramach działania, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21 ustawy, oraz kryteriów na podstawie, których jest oceniana zgodność operacji z LSR, oraz kryteriów wyboru operacji, a także procedury zmiany tych kryteriów.
10. Określenie budżetu LSR dla każdego roku jej realizacji.
11. Opis procesu przygotowania LSR.
12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR.
13. Zasady i sposób dokonywania oceny (ewaluacji) własnej.
14. Określenie powiązań LSR z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem objętym LSR.
15. Wskazanie planowanych działań, przedsięwzięć lub operacji realizowanych przez LGD w ramach innych programów wdrażanych na obszarze objętym LSR.

16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich.

17. Informacja o załącznikach.

Kryteria oceny LGD i LSR

1. Kryteria oceny LGD:

1) struktura LGD (**maksymalnie 24 pkt**):

a) liczba członków LGD albo jej partnerów:

- poniżej 15 – **1 pkt**,
- 16-30 – **2 pkt**,
- 31-40 – **3 pkt**,
- 41-50 – **4pkt**,
- powyżej 50 – **6 pkt**,

b) reprezentatywność członków LGD albo jej partnerów w odniesieniu do organu decyzyjnego, na który składają się:

- przedstawiciele wszystkich gmin będących członkami albo partnerami LGD – **3 pkt**,
- co najmniej trzech przedstawiciele podmiotów sektora publicznego będący członkami lub partnerami LGD, w tym: powiatów, państwowych szkół wyższych, jednostek badawczo-rozwojowych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, państwowych lub samorządowych instytucji kultury, państwowych lub samorządowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych przepisów w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek handlowych – **3 pkt**,
- co najmniej trzech przedstawiciele podmiotów sektora społecznego będący członkami lub partnerami LGD, w tym osób fizycznych działających na rzecz rozwoju obszaru objętego LSR, związków zawodowych, organizacji społeczno-zawodowych rolników, stowarzyszeń, ruchów obywatelskich, innych dobrowolnych zrzeszeń oraz fundacji z obszaru objętego LSR – **6 pkt**,
- co najmniej trzech przedstawiciele przedsiębiorców będąc członkami albo partnerami LGD – **6 pkt**;

2) określenie sposobu powołania i zmian w składzie organu decyzyjnego LGD – **od 0 do 2 pkt (maksymalnie 2 pkt)**;

- 3) rozszerzanie składu LGD albo jej partnerów (**maksymalnie 3 pkt**):
- a) LGD zakłada rozszerzanie składu LGD albo jej partnerów – **1 pkt**,
  - b) określenie sposobu rozszerzania składu LGD albo jej partnerów – **od 0 do 2 pkt**;
- 4) szczegółowe zasady i procedury funkcjonowania LGD (**maksymalnie 13 pkt**):
- a) LGD posiada regulamin funkcjonowania stanowiący załącznik do LSR zapewniający:
    - przejrzystość – **1 pkt**,
    - demokratyczność – **1 pkt**,
    - jawność podejmowania decyzji, – **1 pkt**,
  - b) LGD posiada procedurę rekrutacji pracowników:
    - określenie wymagań koniecznych i pożądanых w odniesieniu do kandydatów do pracy w LGD pozwalających na zatrudnienie osób gwarantujących profesjonalną obsługę organów LGD i beneficjentów – **od 0 do 3 pkt**,
    - określenie procedury postępowania w sytuacji wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników o określonych wymaganiach gwarantującej zatrudnienie osób o wystarczających kwalifikacjach – **od 0 do 3 pkt**,
    - zawarcie w LSR opisów stanowisk precyzujących podział obowiązków i zakres odpowiedzialności na poszczególnych stanowiskach oraz adekwatnych do wymagań koniecznych i pożądanых – **od 0 do 2 pkt**,
  - c) warunki techniczne i lokalowe biura LGD pozwalające na efektywne i sprawne wykonywanie zadań LGD (wydzielone biuro LGD) – **od 0 do 2 pkt**;
- 5) procedury oceny zgodności operacji z LSR i wyboru operacji (**maksymalnie 10 pkt**):
- a) przejrzystość procedur określających podział zadań i zakres odpowiedzialności poszczególnych organów LGD na poszczególnych etapach, w formie:
    - jedynie opisowej – **od 0 do 2 pkt**,
    - opisowej i graficznej lub tabelarycznej – **do 0 do 4 pkt**,
  - b) zawarcie w procedurach wzorów dokumentów stosowanych podczas dokonywania oceny zgodności operacji z LSR i wyboru operacji, w

szczegółności kart oceny wraz z instrukcją wypełniania, wzorów pism – załączone do LSR – **od 0 do 6 pkt**;

6) kryteria wyboru operacji przez LGD (**maksymalnie 30 pkt**):

- a) spójność z LSR – **od 0 do 10 pkt**,
- b) obiektywność – **od 0 do 10 pkt**,
- c) przejrzystość – **od 0 do 10 pkt**;

7) dotychczasowa działalność LGD, jej członków albo partnerów w zakresie realizacji (**maksymalnie 10 pkt**):

- a) projektów o charakterze podobnym do operacji, które mogą być realizowane w ramach działań osi 3 i 4 Programu lub w ramach działania, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1:
  - brak zrealizowanych projektów – **0 pkt**,
  - od 1 do 4 zrealizowanych projektów – **3 pkt**,
  - powyżej 4 zrealizowanych projektów – **6 pkt**,
- b) innych projektów realizowanych na obszarach wiejskich:
  - brak zrealizowanych projektów – **0 pkt**,
  - od 1 do 6 zrealizowanych projektów – **2 pkt**,
  - powyżej 6 zrealizowanych projektów – **4 pkt**;

8) kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego (**maksymalnie 8 pkt**):

- a) co najmniej połowa składu organu decyzyjnego posiada wiedzę z zakresu rozwoju obszarów wiejskich i podejścia Leader – **2 pkt**,
- b) co najmniej połowę składu organu decyzyjnego stanowią osoby zamieszkujące na obszarze objętym LSR co najmniej 5 lat – **1 pkt**,
- c) co najmniej połowa składu organu decyzyjnego posiada doświadczenie w zakresie realizacji operacji lub projektów z zakresu rozwoju obszarów wiejskich współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – **3 pkt**,
- d) przynajmniej jedna osoba będąca członkiem organu decyzyjnego LGD posiada udokumentowaną znajomość co najmniej jednego języka roboczego Unii Europejskiej (angielski, francuski lub niemiecki) w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się – **2 pkt**.

2. Kryteria oceny LSR:

- 1) związek i spójność przyjętych w LSR kierunków rozwoju z uwarunkowaniami lokalnymi **(maksymalnie 10 pkt)**:
  - a) opisanie lokalnych zasobów oraz wykazanie związku i spójności z uwarunkowaniami:
    - przestrzennymi obszaru objętego LSR – **od 0 do 1 pkt**,
    - historycznymi lub kulturowymi, lub przyrodniczymi, lub geograficznymi obszaru objętego LSR – **od 0 do 3 pkt**,
  - b) opisanie sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru objętego LSR – **od 0 do 2 pkt**,
  - c) wskazanie specyfiki obszaru objętego LSR oraz przedstawienie sposobu jej wykorzystania - **od 0 do 4 pkt**;
- 2) analiza SWOT **(maksymalnie 5 pkt)**:
  - a) spójność analizy SWOT z opisem obszaru – **od 0 do 2 pkt**,
  - b) spójność wniosków wynikających z przeprowadzonej analizy SWOT – **od 0 do 3 pkt**;
- 3) cele LSR oraz wskaźniki **(maksymalnie 17 pkt)**:
  - a) cele LSR:
    - adekwatność do analizy SWOT i specyfiki obszaru – **od 0 do 4 pkt**,
    - mierzalność, konkretność i akceptowalność – **od 0 do 4 pkt**,
    - określenie w czasie i możliwość do realizacji w okresie wdrażania LSR – **od 0 do 3 pkt**,
  - b) dla każdego przedsięwzięcia są określone, adekwatne do celów i stanowiące miernik ich osiągnięcia, wskaźniki:
    - produktu – **2 pkt**,
    - rezultatu – **2 pkt**,
    - oddziaływania – **2 pkt**;
- 4) adekwatność przedstawionych przedsięwzięć w stosunku do celów LSR **(maksymalnie 8 pkt)**:
  - a) przyczynienie się przedsięwzięć wskazanych w ramach działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21, 22 lub 23 ustawy, do osiągnięcia celów LSR – **od 0 do 3 pkt**,

- b) nawiązywanie przedsięwzięć wskazane w ramach działań, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 21, 22 lub 23 ustawy, do specyfiki obszaru objętego LSR – **od 0 do 5 pkt**;
- 5) zintegrowany charakter LSR (**maksymalnie 6 pkt**):
- a) jako grupy docelowe określonych w LSR przedsięwzięć, w zakresie których będzie realizowane zintegrowane podejście, wymieniono:
- podmioty z nie więcej niż 2 różnych sektorów gospodarki – **2 pkt**,
  - podmioty z więcej niż 2 różnych sektorów gospodarki – **3 pkt**,
- b) opisanie przedsięwzięć opierających się na waloryzacji i wykorzystaniu różnych zasobów przyrodniczych, kulturowych i historycznych – **od 0 do 3 pkt**;
- 6) innowacyjny charakter proponowanych w LSR rozwiązań i operacji (**maksymalnie 7 pkt**):
- a) powiązanie zaproponowanych innowacyjnych rozwiązań z wykorzystaniem lokalnych zasobów – **od 0 do 2 pkt**,
- b) opisanie nowatorskich, niestosowanych wcześniej na danym obszarze rozwiązań w ramach realizowanych operacji – **od 0 do 2 pkt**,
- c) możliwość stosowania zaprezentowanych innowacyjnych rozwiązań mogą na innych obszarach – **od 0 do 3 pkt**;
- 7) opisanie procesu przygotowania LSR, w tym procesu konsultacji LSR z przedstawicielami społeczności lokalnej z uwzględnieniem terminów i list uczestników spotkań – **od 0 do 10 pkt (maksymalnie 10 pkt)**;
- 8) opisanie procesu wdrażania LSR uwzględniającego udział społeczności lokalnej – **od 0 do 7 pkt (maksymalnie 7 pkt)**;
- 9) opisanie procesu aktualizacji LSR uwzględniającego udział społeczności lokalnej – **od 0 do 7 pkt (maksymalnie 7 pkt)**;
- 10) metodologia ewaluacji własnej LGD i oceny realizacji LSR, oraz na tej podstawie aktualizacji LSR (**maksymalnie 7 pkt**):
- a) powiązanie zaproponowanej metodologii przeprowadzenia ewaluacji własnej LGD z oceną:
- realizacji celów określonych przez LGD do osiągnięcia poprzez realizację LSR – **od 0 do 3 pkt**,
  - planowanych przedsięwzięć mających doprowadzić do osiągnięcia celów określonych w LSR – **od 0 do 2 pkt**,

- b) opisanie sposobu wykorzystania informacji uzyskanych z ewaluacji własnej w celu usprawnienia działalności LGD – **od 0 do 2 pkt**;
- 11) budżet LSR wraz z harmonogramem przedsięwzięć w ramach LSR **(maksymalnie 12 pkt)**:
- a) zapewnienie systematycznej i ciągłej realizacji LSR przez zaplanowany budżet LSR oraz harmonogram przedsięwzięć – **od 0 do 2 pkt**,
  - b) logiczne powiązanie ze sobą planowanych przedsięwzięć – **od 0 do 2 pkt**,
  - c) zapewnienie w budżecie LSR równowagi pomiędzy kosztami administracyjnymi i własnymi LGD, a kosztami realizacji LSR – **od 0 do 2 pkt**,
  - d) adekwatność budżetu LSR do podstawowych celów LSR – **od 0 do 3 pkt**,
  - e) zapewnienie racjonalności kosztów w budżecie LSR – **od 0 do 3 pkt**;
- 12) powiązania z innymi dokumentami planistycznymi i wpływ na rozwój obszaru objętego LSR **(maksymalnie 4 pkt)**:
- a) komplementarność LSR w stosunku do innych dokumentów planistycznych – **od 0 do 2 pkt**,
  - b) przyczynienie się LSR do rozwoju obszaru objętego LSR oraz do rozwoju całego regionu zgodnie z kierunkami określonymi w LSR i innych dokumentach planistycznych – **od 0 do 2 pkt**;
- 13) określenie mechanizmów uniemożliwiających nakładanie się pomocy w przypadku gdy LGD planuje realizację operacji w ramach innych programów współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej – **od 0 do 2 pkt**.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 stanowi wykonanie upoważnienia zawartego 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) (Dz. U. Nr 64 , poz. 427).

Podstawowe zasady wsparcia rozwoju obszarów wiejskich w ramach EFRROW określają przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez EFRROW (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005). Charakter przedmiotowego projektu rozporządzenia jest w znacznej mierze zdeterminowany regulacjami wspólnotowymi w tym zakresie, przede wszystkim regulacjami rozporządzenia nr 1698/2005, aktów prawnych wydanych na jego podstawie, jak również innych przepisów Unii Europejskiej dotyczących tego zakresu spraw.

Ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich jest aktem prawnym określającym działania ujęte w PROW na lata 2007-2013, wdrażane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz ogólne warunki i tryb przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w zakresie nieokreślonym w przepisach Unii Europejskiej oraz przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej. Ustawa ta ustanawia ramy przyznawania pomocy i zawiera upoważnienia do wydania przepisów wykonawczych koniecznych do stworzenia systemu wdrażania działań PROW na lata 2007-2013.

Projektowane rozporządzenie określa szczegółowe kryteria i sposób wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2003 – 2013, w tym, szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać umowa o warunkach i sposobie realizacji lokalnej strategii rozwoju.

Określając warunki wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju zdefiniowano szczegółowo kryteria i sposób wyboru lokalnych grup działania, kryteria dotyczące obszaru, jaki może być objęty lokalną strategią rozwoju.

Projektowane rozporządzenie określa wysokość środków przewidzianych na działania wdrażane poprzez podejście Leader. Kwota przeznaczona na realizację poszczególnych działań jest iloczynem liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na obszarze objętym LSR i kwoty 132 zł w przypadku działania 4.1 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”, kwoty 4 zł w przypadku działania „Wdrażanie projektów współpracy” oraz kwoty 33 zł w przypadku działania 4.3 „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania”. Powyższe kwoty stanowią odpowiednio równowartość 33,59 euro, 0,81 euro oraz 8,23 euro i zostały przeliczone z zastosowaniem kursu wskazanego w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 tj. 3,9038 z zaokrągleniem do pełnych złotych.

Wybór LGD do realizacji przez nią LSR dokonywany będzie według liczby punktów uzyskanej w ramach oceny LGD oraz LSR, pod warunkiem dostępności środków przeznaczonych na realizację LSR w danym województwie.

Istotne znaczenie ma wprowadzenie przepisu mówiącego o tym, że do realizacji lokalnej strategii rozwoju może być wybrana LGD, jeżeli wszystkie gminy, których obszar jest objęty opracowaną przez nią LSR, są jej członkami (lub partnerami w przypadku LGD będących fundacjami, którym przyznano dofinansowanie w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” w zakresie działania „Pilotażowy Program Leader+” w ramach schematu II) i nie są członkami (partnerami) innych LGD ubiegających się o wybór do realizacji LSR w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013. Ma to na celu uniemożliwienie realizacji na danym obszarze kilku (czasami sprzecznych) lokalnych strategii rozwoju.

Realizacja zadania w postaci wyboru LGD do realizacji LSR odbywać się będzie na podstawie obowiązujących w całym kraju jednakowych kryteriów oceny. Konkurs na wybór LGD do realizacji LSR przeprowadzony zostanie przez zarządy województw i poprzedzony będzie co najmniej jedną ogólnodostępną konferencją na temat podejścia Leader.

Aby zapewnić osiągnięcie i zachowanie jednakowych w całym kraju warunków wyboru LGD do realizacji LSR, projekt rozporządzenia szczegółowo reguluje również treść niezbędnych informacji, które muszą być zawarte w ogłoszeniu o konkursie na wybór LGD do realizacji LSR. Dodatkowo samorząd województwa, jako podmiot

wdrażający ma obowiązek uzgodnić z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako instytucja zarządzająca termin składania wniosków o wybór LGD do realizacji LSR.

W celu zapewnienia bieżącej obsługi wniosków o wybór LGD do realizacji LSR, biorąc pod uwagę konieczność szczegółowej weryfikacji wniosku oraz średni czas niezbędny na rozpatrzenie wniosku, w projekcie rozporządzenia określono termin rozpatrzenia wniosku – 3 miesiące od dnia upływu terminu składania wniosków.

Projekt rozporządzenia wprowadza szczegółowy zakres lokalnej strategii rozwoju, której niedołączenie do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR powoduje pozostawienie tego wniosku bez rozpatrzenia przez zarząd województwa. Wprowadzenie w projektowanym rozporządzeniu zakresu lokalnej strategii rozwoju ma na celu zapewnienie jednolitości realizowanych w całym kraju strategii.

Regulując tryb składania wniosków o wybór LGD do realizacji LSR projekt rozporządzenia określa sposób naboru wniosków o wybór LGD do realizacji LSR, zakres informacji, które zawiera ww. wniosek, zasady i terminy rozpatrywania wniosków oraz przypadki w których podmiot wdrażający pozostawia wniosek bez rozpatrzenia, wzywa do usunięcia braków, wzywa wnioskodawcę do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienia dowodów na potwierdzenie tych faktów.

Realizacja lokalnej strategii rozwoju odbywa się na podstawie umowy zawieranej między podmiotem wdrażającym, którym jest samorząd województwa, a lokalną grupą działania. Umowa zawierana jest, pod rygorem nieważności, w formie pisemnej. Projektowane rozporządzenie zawiera przepisy zawierające szczegółowe regulacje dotyczące m. in. formularza umowy, jego udostępnienia, postanowień umowy w zakresie warunków, terminu i miejsca realizacji LSR, przyjętych przez LGD zobowiązań oraz okoliczności, po których zaistnieniu umowa traci ważność.

Partnerstwo LGD stwarza możliwości realizacji zadań przez różne podmioty, zarówno z punktu widzenia ich statusu formalno – prawnego, jak i wielkości czy posiadanych zasobów, a zatem również przez podmioty małe, które samodzielnie nie są zdolne do realizacji określonych przedsięwzięć.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu

notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projekt rozporządzenia znajduje się w Programie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Zakres regulacji projektowanego rozporządzenia dotyczy lokalnych grup działania realizujących lokalne strategie rozwoju, których członkami mogą być osoby fizyczne i osoby prawne, w tym jednostki samorządu terytorialnego. Oddziałuje ono również na samorządy województw odpowiedzialne za przeprowadzenie konkursu na wybór LGD do realizacji LSR oraz kontrolę LGD.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych

Przedmiotem projektowanego rozporządzenia jest wybór LGD do realizacji LSR, który stanowi warunek skorzystania z pomocy w ramach działań osi 4 – Leader.

Przyjęcie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa związanych z koniecznością współfinansowania tego działania.

Rzeczpospolita Polska w okresie 2007 – 2013 będzie miała możliwość wykorzystania na osi 4 – Leader 630 mln euro z budżetu Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, przy konieczności współfinansowania działań z krajowych środków publicznych na poziomie 20 %, co stanowi ok. 157,5 mln euro. Projektowane rozporządzenie wprowadza podział ww. środków na poszczególne działania osi 4 Leader.

Wybór LGD do realizacji LSR jest obowiązkiem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, nie należy jednak do działań osi 4 i nie zostały przewidziane na ten cel środki w budżecie Programu.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia spowoduje konieczność zapewnienia w budżetach samorządów województw środków koniecznych do finansowania działań związanych z przeprowadzeniem co najmniej jednej ogólnodostępnej konferencji na temat podejścia Leader; wydatków związanych z organizacją konkursu na wybór LGD do realizacji LSR oraz obsługą wniosków o wybór LGD do realizacji LSR, a także sprawowaniem kontroli nad LGD.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy. Wybór LGD do realizacji LSR stworzy warunki do podejmowania zatrudnienia w biurze LGD.

Liczba lokalnych grup działania będzie się zwiększać w miarę wdrażania osi 4 Leader. Szacowana liczba lokalnych grup działania pod koniec okresu programowania będzie wynosiła około 200 lokalnych grup działania.

Lokalne grupy działania będą mogły korzystać z pomocy w ramach działań osi 4, jeżeli przystąpią do konkursu i zostaną wybrane do realizacji LSR przez zarząd województwa.

Pomoc przyznana w ramach działań osi 4 przyczyni się do pobudzenia aktywności środowisk na rzecz rozwoju lokalnego, co przyczyni się do wzrostu zatrudnienia.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionalny Polski. Po wyborze LGD, będą one realizowały operacje w ramach działań osi 4, które przyczynią się do podniesienia atrakcyjności turystycznej oraz lepszego wykorzystania potencjału obszarów wiejskich, pobudzenia aktywności środowisk na rzecz rozwoju i promocji obszarów wiejskich, a także podniesienia standardu życia na obszarach wiejskich.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie przesłany do zaopiniowania do Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Projekt rozporządzenia zostanie również wysłany do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 2) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 4) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”;

- 5) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 6) Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 7) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 8) Federacji Związków Producentów Rolnych;
- 9) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 10) Krajowej Izby Gospodarczej, Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 11) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”;
- 12) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 13) Krajowej Rady Spółdzielczej
- 14) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych.

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich zgłosiło, uwzględnioną w zmienionym projekcie rozporządzenia, propozycję oceny kryterium reprezentatywności, które powinno odnosić się do organu decyzyjnego, a nie do całego LGD. Zaproponowano również zawarcie w przedmiotowym rozporządzeniu zapisów odnoszących się do przekształcenia LGD, wybranych w ramach Schematu II działania 2.7 Pilotażowego Programu Leader+ Sektorowego Programu Operacyjnego (SPO) „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”) i przekazania zobowiązań jej następcy. Zabieg polegający na przejęciu długu (zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie projektu zawartej w ramach Schematu II zgodnie z art. 519 § 1 kodeksu cywilnego), może mieć zastosowanie, jeśli dwa podmioty istnieją równolegle. W sytuacji, gdy w miejsce istniejącej lokalnej grupy działania powoływane byłoby stowarzyszenie zgodne z art. 15 ustawy o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków EFRROW z 7 marca 2007 r., (Dz.U. 64 poz. 427), nie następowałoby współistnienie dwóch podmiotów. Zwrócić też należy uwagę, iż zobowiązania wynikające z ww. umowy mają charakter zindywidualizowany, związany z określonymi cechami beneficjenta. Nie jest więc możliwe przekazanie długu każdemu podmiotowi.

Zgłoszono również wątpliwości dotyczące zakazu występowania danego podmiotu w charakterze partnera lub członka więcej niż jednej LGD. Nie znajdują one uzasadnienia, ponieważ ograniczenie dotyczące członkostwa lub partnerstwa dotyczy jedynie gmin i związane jest z tym, że wysokość środków przeznaczonych

na realizację LSR wyliczana jest na podstawie iloczynu kwot określonych w przedmiotowym rozporządzeniu oraz liczby osób zameldowanych na danym terenie. Ponadto, możliwa jest realizacja na danym obszarze jednej lokalnej strategii rozwoju. Nie ogranicza to możliwości uczestnictwa innych podmiotów sektora społecznego czy gospodarczego, w tym o zasięgu regionalnym w więcej niż jednej LGD.

Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich zgłosiło również uwagę odnoszącą się do ustalenia terminu, zgodnie z którym będzie obliczana liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały na obszarze objętym LSR. Informacja ta potrzebna jest m. in. przy ustalaniu wysokości środków przewidzianych na realizację LSR.

Zespół Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu zaproponował wydłużenie do 60 dni terminu, w którym można składać wnioski o wybór LGD do realizacji LSR. Jednakże ze względu na to, że na 30 dni przed rozpoczęciem terminu składania wniosków, zarząd województwa ogłasza konkurs na wybór LGD do realizacji LSR, uwaga ta nie znajduje uzasadnienia. Po zsumowaniu tych terminów od dnia ogłoszenia konkursu do zakończenia naboru wniosków mija 60 dni.

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: